Anul al 61-lea
4 Pagini

EXEMPLARUL 7 LEI
Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939.

Nr. 154 Marţi 6 Iunie 1944
4 Pagini

ABONAMENTE
PROVINCIA:
Lei 500 pe 3 luni
Lei 900 pe 6 luni
Lei 1700 pe 12 luni
CAPITALA:
Lei 570 3 luni
Lei 1080 6 luni
Lei 1900 12 luni

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

ABONAMENTE
U. LITERAR 6 luni 400 lei 12 luni 800 lei.
U. COPIILOR 6 L. 220 lei-12 L. 400. RADIO U. 6 L. 560 lei-12 L. 960 Z. ŞTIINŢELOR 6 L. 500-12 L. 960 lei. VESELIA 6 L. 260-12 L. 500 lei. TR. SUFLET 6 L. 260-12 L. 480 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR
ŞI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

BRAVURA CIVILĂ

Primarul general al Capitalei, d. general de Corp de armată Ion Răşcanu, a adus la cunoştinţa opiniei publice româneşti, unele fapte care „prin devotamentul, credinţa şi îndrăzneala cu care au fost săvârşite de unii cetăţeni ai Capitalei cu ocazia bombardamentelor aeriene, întăresc şi mai vârtos încrederea în însuşirile sănătoase ale neamului nostru".

In vremurile triste prin care trecem astăzi, în aceste vremuri în care egoismul şi răutatea şi-au dezlănţuit, colectiv şi individual, puterea destructivă, este o constatare cu adevărat mângâetoare aceea pe care a făcut-o primarul Capitalei că în neamul românesc, omenia şi sentimentele de solidaritate umană n'au dispărut şi că ele ţâşnesc din conştiinţa şi sufletul românului în mod firesc, spontan şi fără şovăire, când se abate nenorocirea. Infruntând primejdiile, numeroşi cetăţeni ai Capitalei — unii citaţi de primarul general alţii rămaşi încă necunoscuţi — au sărit să salveze dela o distrugere sigură bunurile vecinilor, bunurile altora şi, chiar în timpul bombardamentelor, când moartea ameninţă pe oricine îi stă în cale, aceşti bravi cetăţeni au continuat să stingă bombele incendiare.

După cum spune d. general Răşcanu: „în împrejurările excepţionale de astăzi spiritul de sacrificiu, solidaritatea în faţa primejdiei suferinţei şi securităţii obşteşti, devin necesităţi de ordin naţional şi atunci când ele sunt înfăptuite merită cu prisosinţă a fi menţionate". Este însă cu atât mai valoroasă această înfăptuire a unei necesităţi de ordin naţional cu cât ea porneşte spontan din proprie iniţiativă, dintr'un adânc sentiment de solidaritate în suferinţă, dintr'un admirabil spirit de sacrificiu, în folosul obştesc.

Asemenea comori sufleteşti, care dau unui neam forţa morală cu care poate înfrunta vitregia vremurilor când se abate asupra lui, s'au afirmat pe front, în zilele bune şi în zilele rele. Câte sacrificii de vieţi româneşti n'au ilustrat bravura ostaşilor noştri în momentele critice când trebuia sprijinită fie o acţiune de retragere a altor unităţi, fie înleznirea unei mişcări strategice în vederea unui alt atac, fie o rezistenţă considerată de forurile superioare ca necesară. Ne reamintim cu evlavie şi de vremurile trecute când ostaşi ai altor generaţii româneşti, în lupte din cele mai grele şi în condiţii de inferioritate tehnică şi numerică, au cucerit admiraţia străinilor şi inamicilor de atunci, prin bravura lor, prin spiritul lor de sacrificiu, prin dârzenia cu care opuneau armelor duşmane piepturile şi braţele lor vânjoase în care curgea sânge de erou. Aceleaşi înălţătoare pilde le-au dat şi le dau şi astăzi ostaşii noştri şi ca un ecou al acestor pilde, fireşte în proporţii mai reduse dar pornite din acelaş îndemn sufletesc, din aceeaşi conştiinţă a datoriei naţionale, din aceeaşi sănătate morală, răspund faptele de bravură ale cetăţenilor civili.

„Treizeci şi opt de funcţionari comunali, numeroşi slujbaşi dela alte instituţii, cum şi alţi mulţi cetăţeni s'au făcut demni de recunoştinţă publică pentru aceleaşi pilduitoare şi temerare fapte", spune primarul Capitalei.

Această recunoştinţă publică li se cuvine întreagă şi este legitimă hotărârea luată de d. general Răşcanu de a propune decorarea „acestor aleşi cetăţeni ai Capitalei".

Recunoştinţa publică va fi însă şi mai desăvârşit mărturisită prin imitarea pildelor de bravură date până acum, printr'o cât mai largă manifestare a însuşirilor sufleteşti, prin cât mai multă omenie şi dovezi de solidaritate socială, într'un cuvânt printr'o afirmare a acestor „necesităţi de ordin naţional în faţa primejdiei, suferinţei şi securităţi obşteşt".

DIFUZAREA SITUAŢIEI AERIENE
PRIN POSTURILE DE RADIO

In urma bombardamentelor executate de aviaţia inamică asupra Capitalei în cursul, lunilor Aprilie şi Mai, s'a constatat că populaţia era zilnic turburată la anumite ore, chiar şi atunci când nici un pericol aerian nu era semnalat.

Anumite persoane rău intenţionate căutau să lanseze fel de fel de svonuri, creînd astfel panică şi o acţiune de dezorganizare a vieţii economice.

Pentru a se stăvili efectele acestei acţiuni, Comandamentul Apărării Pasive a luat măsura ca prin posturile de radio (România, Bucureşti şi Bucegi) să se difuzeze orar, începând dela orele 7 dimineaţa până la ora 2 noaptea situaţia aeriană depe teritoriul ţării.

Populaţia din Capitală este stăruitor rugată să aibă toată încrederea în ştirile ce se transmit prin radio asupra situaţiei aeriene şi în cazul când are unele propuneri de făcut, juste şi realizabile, să le comunice în scris Comandamentului Apărării Pasive str. Pictor Luchian nr. 7.

SITUAŢIA DIN GRECIA

Atena, 4 (Rador). — Corespondentul agenţiei D. N. B. transmite:

Ziarele ateniene publică o informaţie a ministerului de interne al Greciei, în care se spune între altele:

Anumiţi politicieni greci au încheiat de curând în Liban un acord cu organizaţiile comuniste din Grecia.

Puţin după încheierea acestui „pact", activitatea asasină a sporit în întreaga ţară.

Astfel, în ziua de 29 Mai, trei ofiţeri superiori greci au fost răpiţi de comunişti, după lupte sângeroase, şi asasinaţi în apropiere de Atena prin gloanţe trase în ceafă, după care le-au fost furate vestmintele şi încălţămintea.

Guvernul responsabil al ţării nu intenţionează să dea înapoi în faţa crimelor acestor asasini plătiţi.

Poporul grec în întregime condamnă pe autorii materiali ai acestor crime, ca şi pe autorii lor

Plugari! Voi sunteţi armata muncii şi a nădejdiilor Neamului. Insămânţaţi brazdele de zor! Prin ele înfloresc speranţele de mai bine ale Patriei.

COMANDAMENTUL DE CĂPETENIE AL ARMATEI

COMUNICAT

ASUPRA OPERAŢIUNILOR DIN ZIUA DE 4 IUNIE 1944

Pe Nistrul inferior şi în Basarabia de mijloc, nimic deosebit de semnalat.

In Moldova, la Nord-Vest de Iaşi, trupele germane şi române — sprijinite de formaţiuni de avioane de luptă şi bombardament — au continuat atacul şi au respins pe inamic mai spre Nord. Contraatacurile sovietice, date cu care de luptă şi aviaţie de asalt, au fost zădărnicite. Au fost distruse 25 care de luptă şi au fost doborîte 35 avioane inamice.

In noaptea de 2/3 Iunie, aviaţia anglo-americană a executat un atac de teroare asupra oraşului Giurgiu, provocând pagube la clădirile de locuit şi pierderi în rândurile populaţiei civile.

DISCURSUL PAPEI PIUS AL XII

Un glas omenesc, cu atât mai omenesc cu cât pornea din apropierea Divinităţii, a răsunat pe deasupra ruinelor, pe deasupra cadavrelor, pe deasupra vuetului asurzitor şi înfiorător al aripilor morţii: glasul Suveranului Pontif, Papa Pius al XII-lea.

A răsunat ca o mustrare, a răsunat ca un suprem apel la revenire de pe căile rătăcirei umane, a răsunat ca un comandament al însăşi existenţei umane.

„In acest conflict mondial — a spus Suveranul Pontif — când tragedia omenească se desfăşoară în jurul nostru, evenimentele din ultimul an au atins proporţii grave şi atroce care îngrozesc toate sentimentele creştine şi umane".

Fericită apropiere: „creştine şi umane", fericită fiindcă un sentiment cu adevărat uman, profund uman, este de esenţă creştină şi un sentiment cu adevărat şi profund creştin nu este decât sinteza sufletească a sentimentelor umane. Ele se nasc unele din celelalte, îşi amplifică reciproc valoarea morală, se desăvârşesc în afirmare, se continuă în eternitate. Când se despart, atunci omenirea este împinsă pe căile întunecate ale egoismelor de tot felul şi când sufletul omului nu se mai hrăneşte din comorile eterne pe cari i le-au dăruit suferinţa şi sacrificiul suprem ale Fiului Omului, atunci se ivesc pe pământ acele „grave şi atroce evenimente cari îngrozesc toate sentimentele creştine şi umane". Şi cine ar fi putut cu mai multă autoritate ca Suveranul Pontif, să-şi recunoască şi să-şi afirme datoria de a spune în faţa lumii toată grozăvia acestor vremuri apocaliptice?

„Odată mai mult simţim că este de datoria noastră să împărtăşim neliniştile sufletelor şi să deplângem tragediile, distrugerile, ruinele şi moartea ce se acumulează crescând, care acum un an ni s'ar fi părut imposibile dar care au devenit totuşi aspra realitate".

Desfăşurarea, în timp şi în spaţiu a rătăcirei umane a apropiat această „aspră realitate" şi de Cetatea Eternă şi, cuprins de îngrijorare, Păzitorul ei spiritual şi-a exprimat astfel adânca sa durere:

„Pământul sfinţit din jurul Cetăţii eterne a Sfântului Petru şi mama civilizaţiei a trebuit să cunoască metodele de astăzi ale războiului. Aceste metode de război sunt departe de tot ceeace odinioară fusese considerat inviolabil. Cu toate acestea în mijlocul atât de multor dureri ,trebue să observăm că atacurile aeriene împotriva zonelor interioare ale Romei au fost conduse cu mai multă atenţie. Nutrim încă speranţa că această tendinţă mai moderată va continua şi că Roma va fi scutită cu orice preţ de a deveni teatru de război. Odată mai mult, repetăm cu nepărtinire şi cu hotărâre că oricine va îndrăzni să ridice mâna împotriva Romei va fi vinovat de matricid în faţa lumii şi a Justiţiei eterne a lui Dumnezeu".

Nu e, în aceste cuvinte, numai un apel adresat beligeranţilor şi speranţa că el va fi ascultat şi înţeles, ci în acelaş timp şi proclamarea solemnă a sacrilegiului ce s'ar săvârşi dacă totuşi Roma ar fi lovită. Se pare însă că glasul Suveranului Pontif nu va fi răsunat în zadar, că sforţările sale au izbutit să reînvie în conştiinţa beligeranţilor datoria ce o au faţă de acest tezaur al creştinătăţii şi al civilizaţiei care este Roma eternă.

Dar îngrijorarea care stăpâneşte sufletul Inaltului Pontif nu se mărgineşte numai la Roma ci ea se revarsă asupra tuturor celor în suferinţă.

„Ca şi marii noştri predecesori — a spus Sfântul Părinte — simţim că este de datoria noastră, în această oră de mizerie fără seamăn, să îndreptăm grija noastră pastorală spre glasurile care se ridică din toate părţile cerând ajutor. Trebue să ajutăm pe toţi, fără deosebire de naţionalitate sau rasă, până când această lume frământată va găsi în cele din urmă pacea".

Desigur suferinţele populaţiei romane au un ecou mai aproplat şi atrag în deosebi atenţia suveranului Pontif:

„Atenţia noastră specială — a spus Inaltul Păstor sufletesc — trebue să fie acordată Romei unde o parte atât de mare din populaţia oraşului — care este deasemeni diocesa noastră — trăeşte în condiţii foarte grele. Cei 160.000 de oameni cari au fugit din Toscana şi Neapole la Roma nu reprezintă nimic în comparaţie cu numărul oamenilor loviţi de actualul război. In ciuda sforţărilor autorităţilor publice şi ale instituţiilor, numărul săracilor creşte zilnic. Mulţi dintre cei cari eri dădeau obolul lor, astăzi cerşesc la rândul lor. Mulţumim acelora prin al căror curaj am putut să venim în ajutorul celor în suferinţă şi să aducem o rază de soare în întunericul celei mai îngrozitoare mizerii şi al celei mai crude suferinţe".

Infiorătoare exprimare a unei stări de lucruri de care îi va fi într'o zi ruşine omenirei. Cei ce dădeau ieri, cerşesc la rândul lor azi! Mizeria şi suferinţa se întind, se întind mereu!

Dar Suveranul Pontif nu se lasă copleşit de disperare:

„Netemându-ne de nici un sacrificiu, nedescurajându-ne de nici un refuz, ne impresionându-ne de nici o violare a drepturilor noastre, noi n'am încetat niciodată să sprijinim, până la limita puterilor noastre, populaţia Romei şi a zonelor înconjurătoare procurându-i cel puţin strictul necesar".

Şi aceste sforţări neîncetate pentru alinarea suferinţelor, continuă pe toate căile:

„Am început chiar — a spus Papa — să negociem transporturi de alimente cu vasele Va-

(Continuare în pag. 2-a)

LUPTELE DIN ITALIA

Berlin, 4 (Rador). — **Se dau următoarele amănunte cu privire la luptele din Italia:**

Grelele lupte dintre munţii Albani şi masivul muntos al înălţimilor Lepine au atins Sâmbătă după amiază apogeul prin punerea în acţiune masivă a unor puternice formaţiuni de tancuri nord-americane.

Liniile germane au trebuit să fie retrase în faţa presiunii exercitate de unităţile motorizate de forţele de invazie. Ele au putut însă în cursul serii, opri înaintarea americană cam la vre-o 10 kilometri răsărit de Roma.

Străpungerea plănuită înspre capitala Italiei, care Sâmbătă a părut să fie un succes operativ mai mare pentru americani, a fost astfel dejucată din nou de îndârjita tărie de rezistenţă a apărătorilor germani.

Americanii au suferit prin focul de apărare german atât de grele pierderi sângeroase şi materiale încât au fost siliţi chiar în cursul nopţii să retragă formaţiile sleite din regiunea înaintată a frontului şi să le înlocuiască prin forţe proaspete.

Dacă oraşul deschis Roma se află acum în regiunea imediată a acţiunilor de luptă, în această privinţă nu există actualmente nici un fel de ştiri.

Aceasta nu va depinde până la urmă de faptul dacă comandamentul suprem nord-american este gata să recunoască caracterul Romei de oraş deschis.

Pierderile bandelor comuniste din Croaţia

ZAGREB, 4 (Rador). — Corespondentul agenţiei D. N. B. transmite:

După cum anunţă agenţia de presă croată, bandele comuniste au pierdut în cursul lunii Mai 9.148 de morţi, 1.508 răniţi şi 2.007 prizonieri.

Au fost capturate nouă tancuri şi 21 de tunuri.

Raportul relevă că bandele nu au mai încercat să dea atacuri serioase în cursul lunii Mai, ci că obişnuiau să fugă în cea mai mare grabă din faţa trupelor croate şi germane.

CONVOAIE GERMANE ATACATE
DE VEDETE RAPIDE BRITANICE

Berlin, 4 (Rador). — **In primele ore ale zilei de 3 Iunie, vedete rapide britanice au atacat de mai multe ori în faţa portului Spezia un convoi german.**

Escorta convoiului german a obţinut în două cazuri împotriva mai multor vase inamice lovituri precise de proectile de artilerie, care probabil au pricinuit pierderi în sânul echipajelor şi în mod sigur avarii ambarcaţiunilor.

In Marea Adriatică, vedete rapide germane au atacat în faţa portului Split şi în faţa insulei Zirje, situată la sud-vest de Sibenik, traficul de aprovizionare inamic.

Ele au scufundat cu acest prilej un vas cu motor pentru paza coastelor şi trei mari vase cu motor şi au luat 15 prizonieri.

Vase înzestrate cu arme grele şi cu artilerie blindată au încercat să le stinghereacă. Dar în cursul luptei purtate cu o tactică superioară de germani, aceste vase au fost considerabil avariate de numeroase lovituri precise, astfel încât ele au rupt lupta şi s'au retras.

❖

Berlin, 4 (Rador). — **In noaptea spre 3 Iunie, vedete rapide britanice au atacat la răsărit de insula Chios, din apele teritoriale turceşti, un convoi german.**

Vasele germane au răspuns prin tirul artileriei de bord, fără însă ca să fi fost posibil să se observe rezultatul acestui tir.

Vasele germane nu au suferit nici o avarie.

După cum se anunţă, lângă Ishalkisi şi în faţa Cretei, au fost doborîte două avioane britanice de bombardament.

Echipajele au fost înghiţite de valuri.

Cercurile militare germane
despre aterizarea avioanelor nordamericane pe teritoriul Rusiei sovietice

Berlin, 4 (Rador).— *Din cercurile apropiate de cartierul general al armei aeriene germane se află că faptul aterizării avioanelor nord-americane, plecate din regiunea de sud a Italiei, pe teritoriul Rusiei Sovietice, nu a putut stârni nici un fel de senzaţie, deoarece de mai multă vreme se conta pe o asemenea posibilitate.*

Telul urmărit este totuşi legat de asemenea extraordinare greutăţi încât se poate vorbi abia ceva mai mult decât de sboruri de prestigiu.

Chiar şi un profan poate să-şi dea seama de câte neîncetate misiuni de transport este nevoe pentru a se procura avioanelor de bombardament nord-americane materialul şi carburantul necesar, mai ales că drumurile de aprovizionare sovietice sunt împovărate mult peste capacitatea lor.

O repercusiune asupra apărării aeriene germane nu este câtuşi de puţin de aşteptat, deoarece înelul apărării aeriene germane, întărit prin forţele prezente în spaţiul Balcanilor, este la fel de puternic în toate părţile şi mai ales deoarece forţele de avioane de vânătoare germane acţionează favorabil, beneficiind de liniile interioare.

IN RĂSĂRIT

Instalarea pe poziţie a unui aruncător de grenate german.

COASTA ATLANTICULUI

Spre a împiedica orice încercare a inamicului de a înainta în dreptul fortificaţiilor de pe coasta Atlanticului, terenul din spatele acestor fortificaţii a fost inundat.

LUPTELE DE PE FRONTUL DE RĂSĂRIT

Berlin, 4 (Rador). — **Se dau următoarele amănunte cu privire la luptele depe frontul din răsărit:**

Acţiunea locală germană din regiunea dela nord de Iaşi a avut darul, evident, să surprindă complet pe bolşevici.

Deşi înălţimile cucerite de trupele germane au fost fortificate pe o mare adâncime şi au fost minate, dispunând în acelaşi timp de extraordinar de puternice garnizoane, sovieticii nu au fost în stare să opună o rezistenţă mai însemnată atacului german iniţiat cu vigoare cu două zile înainte.

In câteva ore, toate poziţiile dominante ale întregului zăvor de înălţimi se aflau în mâinile germanilor şi spre seara aceeiaşi zile a putut fi luată cu asalt şi localitatea Stânca, pentru care s'au dat lupte îndârjite.

Conducerea sovietică a pus în acţiune toate rezervele de intervenţie ce i-au stat la dispoziţie.

După rapoartele mai multor avioane de recunoaştere, din adâncimea spaţiului de operaţii sovietic au fost aruncate în luptă mai multe formaţiuni bine echipate aduse cu autocamioanele, astfel încât bolşevicii şi-au putut continua atacurile lor masive împotriva poziţiilor situate pe înălţimi ocupate de trupele germane şi române.

Numai într'un singur loc, inamicul a reuşit Vineri să obţină o breşă trecătoare.

Prin contraatacul imediat dat de o divizie de infanterie română, el a fost respins aci în câteva ore, astfel încât şirul de înălţimi dela nord de Iaşi se afla la căderea nopţii din nou intact în mâinile germane şi române.

In cursul zilei de Vineri, succesul din ziua precedentă a fost mărit şi consolidat printr'o altă acţiune întreprinsă la vest de Stânca.

Formaţiuni de lupă germane şi grenadieri blindaţi au pătruns, aprijiniţi în mod eficace de artilerie şi puternice forţe de avioane de bătălie, şi aci în sistemul de poziţii sovietic şi în câteva ore au putut nimici sau înfrânge unităţi bolşevice mai puternice.

Succesul de Vineri constă în primul rând în faptul că bolşevicilor le-au fost răpite toate posibilităţile de atacuri de flanc împotriva zăvorului de înălţimi dela nord de Iaşi, astfel încât se poate avea un comandament de vedere nestingherit în zona de desfăşurare sovietică.

Inclusiv prizonierii, pierderile totale ale bolşevicilor trebue să se ridice la aproximativ 15.000 de oameni.

Despre amploarea pierderilor de material, câteva cifre din ziua de Vineri dau o imagine concludentă.

Astfel, cu prilejul încercării, făcută cu formaţii masive de tancuri, de a se obţine o pătrundere în liniile germane de curând ocupate, Sovietele au pierdut 23 de tancuri depe urma vânătorilor anticar.

Alte 11 tancuri au fost scoase din luptă prin mijloace de luptă apropiată.

Forţele de avioane de bătălie au nimicit în zona de desfăşurare sovietică şi în regiunile cu baze de plecare 17 tancuri, nouă tunuri grele şi aproximativ 80 de autocamioane încărcate fie cu muniţiuni, fie cu alt material de război.

Din celelalte sectoare ale frontului de răsărit nu există rapoarte cu privire la acţiuni de luptă mai ample.

Incercări mai slabe ale bolşevicilor de a efectua în regiunea Kolomeea recunoaşteri mai importante au putut fi sdrobite fără mare greutate de către trupele ungare din această regiune.

IN AMERICA S'A ANUNŢAT ERONAT DEBARCAREA ALIAŢILOR IN FRANŢA

Amsterdam, 4 (Rador). — *Corespondentul agenţiei „D. N. B." transmite:*

O ştire urgentă, după care generalul Eisenhower a anunţat oficial că aliaţii au debarcat în Franţa, a fost difuzată în mod eronat Sâmbătă seara de posturile de radiodifuziune nord-americane, — anunţă Serviciul britanic de informaţii din New York.

Posturile de radio din întreaga Americă şi-au întrerupt programele pentru a răspândi această ştire.

Ele au trebuit totuşi, după câteva minute, să dea rectificarea cuvenită, când serviciul de ştiri prin radio şi-a retras ştirea provenind din Londra.

S'a declarat că această informaţiei se bazează pe o eroare şi că afacerea va fi anchetată.

Ziarele şi posturile de radio emisiune din America au fost copleşite de întrebările ce li s'au pus prin telefon.

LIMBA NOASTRĂ

CHESTIUNI DE ACORD

de AL. ROSETTI
Profesor universitar

In articolul nostru precedent ne-am ocupat, între altele, de regula de acord a lui **care**, atunci când determină un substantiv. Arătam că, în loc de a fi acordat cu substantivul pe care îl determină, deseori **care** e acordat cu numele următor, şi aceasta nu numai în limba vorbită.

Cauzele acestei erori trebuesc căutate în dificultatea de discriminare între diferitele părţi de cuvânt care alcătuesc o frază.

Aceleaşi dificultăţi de acord le regăsim în întrebuinţarea articolului posesiv **al** (masc. singular **al**, fem **a**, plural masc. **ai**, fem. **ale**), şi anume atunci când **al** e aşezat înaintea unui nume la genitiv.

Regula impune acordarea lui **al** cu numele la care se raportă genitivul: **sgomotele jalnice** ale **unui bucium** (nu **al unui bucium**), **vitejii apărători** ai **redutei** (nu **a redutei**), **Doinele şi Lăcrămioarele** al **căror autor este Alecsandri** (nu **ale căror autor**).

Limba vorbită a găsit soluţia de a ieşi din încurcătură: ea întrebuinţează forma invariabilă **a**, obişnuită în Moldova, şi pe care o regăsim în textele noastre încă din secolul al XVI-lea (de ex.: **a blânzilor va fi pământul**, în loc de **al blânzilor, toţi îngerii oamenilor, a bărbaţilor şi a muierilor**, în loc de **ai bărbaţilor şi ai muierilor, acest cap de ţară a Moldovei**, în loc de **al Moldovei, acel nor de foc este a oamenilor**, în loc de **al oamenilor**). Limba scrisă consideră, însă, pe **a** drept un moldovenism (forma e întrebuinţată în mod constant de Eminescu) şi impune întrebuinţarea formelor diferite după gen şi număr.

Iată, acum, câteva exemple de erori: **modul de prezentare** ale **materiei** (în loc de **a materiei**, căci e vorba de **prezentarea materiei**); la fel, la plural: **modurile de prezentare** ale **materiei** (în loc de a materiei).

Aceleaşi dificultăţi de acord le prezintă substantivele colective, adică cu formă de singular şi înţeles de plural. Astfel, întâlnim în scris exemple ca: **numărul pomilor roditori s'au mărit** (în loc de **s'a mărit**), **mulţimea de oameni dau năvală** în sală (în loc de **dă**), **se aduce la cunoştinţa tuturor proprietarilor de vehicule că personalul de conducere ale acestor vehicule nu vor avea dreptul să conducă** (în loc de: **al acestor vehicule, nu va avea**), **nerespectarea ordinelor ministerului** le faceţi **pe propria răspundere** (în loc de **o faceţi**), **dracilor li s'au cam băgat frica în oase** (în loc de **li s'a cam băgat**), **literaţilor noştri nu le-au plăcut să se ocupe cu tălmăciri din alte limbi** (în loc de **nu le-a plăcut**), **gândul acesta i-au împăcat pe toţi** (în loc de **i-a împăcat**), **ii ţinură de rău tatăl lor** (în loc **îi ţinu**), **cine** vor **conduce primăriile, sub viitorul guvern** (în loc de **cine va conduce**), **literatura şi scrisul lui** pare **străină** (în loc de **par**, fraza având două subiecte), **se poate înfrunta adversarii prin forţă** (în loc de **se pot**), **nu se va mai cunoaşte niciodată ultimele lui gânduri** (în loc de **nu se vor mai cunoaşte**).

Am citat un număr mai mare de exemple, şi am putea aduce înaintea cititorului altele, căci astfel de erori de acord sunt frecvente în scrisul zilnic şi chiar în operele scriitorilor cu renume.

Ele se grupează sub rubrica „acordul după înţeles" şi provin din cauzele pe care le-am examinat mai sus.

De sigur că astfel de erori pot fi evitate chiar în limba vorbită, dar, de câte ori e nevoie de un efort al atenţiei, se poate produce o slăbire a ei, care duce la acordarea greşită. Eroarea în scris este însă mai gravă, căci timpul necesar reflexiunii nu mai lipseşte. O revizuire a paginei scrise este absolut necesară, cu toate că de multe ori eroarea nu apare decât după tipărirea textului respectiv, de oarece, în faţa unui text al nostru, deseori nu mai dăm atenţie părţii lui pur formale.